

gelse, der ligger bag ved en saadan fattig Moders Arbejdsdag. Jeg vilde ønske, at vi i alt Fald kunde bringe det saa vidt, at Husfruen kunde blive i Hjemmet, og derved virkelig skabe et Hjem for Familien, selv om Manden en Del af sin Tid maatte gaa ud paa Arbejde. Børnene i de smaa Indfiddershjem ere Samfundsværddier, man ikke ustraffet kan unblade at regne med, og som det ikke kan være Samfundet ligegyldigt, om de skulle opføres paa dets Indtægts- eller Udgifts-side. Jeg tror, at Lovforslaget i sig indeholder Betingelser for at fremkalde bedre Arbejderhjem ved at gøre det muligt for den ubemidlede Arbejder at komme i Besiddelse af en Jordlod af den her tilfattede Størrelse. Jeg er enig i, at Lovforslaget ikke fuldt ud løser den Opgave, som det skulde løse. Jeg mener ogsaa, at man forlanger for meget, naar man fordrer, at Landarbejderen skal være i Besiddelse af $\frac{1}{4}$ af Købesummen. Jeg tror endvidere, at det er en Mangel ved Forslaget, at det ikke giver Ret til at ekspropriere. Jeg kan godt indse, at det vil have sine store Misligheder; men jeg nærer paa den anden Side den bestemte Overbevisning, at det vil være meget vanskeligt at faa Jord til nogenlunde ordentlige Priser i Nærheden af Byerne. Man ved, hvad et lille Stykke Jord i Nærheden af Byerne koster, og skal man skabe Huslodder, der virkelig skulle kunne have nogen Betydning for Arbejdsgiverne, maa de ligge i Nærheden af Byerne; men det vil blive Lodder, der ville blive alt for dyre. Man vil maasse paa sine Steder blive nødt til at anvende en adspaltet Bondegård eller et mindre godt Stykke Jord, langt borte fra Byerne; men deraf vil Følgen blive, at i Stedet for at skaffe Arbejdsgiverne inde i Byen Arbejdsraft, vil man skabe Arbejderkolonier, der vilde være til liden Glæde for Arbejderne og liden Nytte for Arbejdsgiverne. Jeg havde derfor helst set, at Loven havde indeholdt en Bestemmelse om Ret til Ekspropriation. Jeg mener dernæst, at det vilde have været heldigt, om der ved Siden af Tilbudet af Jord til Gjendom, blev givet Tilbud paa Jord i Fæste. Jeg mener nemlig, at det vil fremgaa som det praktiske Resultat af dette Forslag, at kun ganske ganske faa efter det ville komme i Besiddelse af Jord. De fleste besiddelsesløse Husmænd ville møde frem og sige: Det, vi have at byde, er et Par kraftige Arme, samt en rebelig Vilje til at tage fat, ville I lade jer nøje med det eller en lille Smule mere, saa byde vi det; men ellers ere vi ikke i Stand til at komme i Besiddelse af den Jord, som Lovforslaget

tilsigter at give. Hvis man opstillede begge de nævnte Besiddelsesformer, Gjendom og Fæste, vilde Lovforslaget derved komme Arbejderne langt mere til gode. Jeg nærer ingen som helst Betænkelighed ved at lade Staten endogsaa yde meget store Bidrag til dette Formaalets Fremme. Jeg mener, at det er en Samfundsopgave af den allerstørste Betydning. Kunde man skabe lykkeligere og bedre Vilkaar for en stor Del af disse vore Medborgere, som bo paa Livets Skjægside, kunde man tage bort noget af den Bitterhed, der desværre findes i mange af disse Menneskers Sind, saa havde man samtidig mindstet den Flok, der nu truende løfter Haanden mod Samfundet, og med Rette forlanger Del i Samfundets Goder, saa vilde det være til stor Gavn for vort Folk. Man vil vist alle indrømme mig, at Vælken i et Folk maales ikke efter Millionerne i Statens Kasse, men efter Antallet af lykkelige og veltilkredse Familier. Derfor anser jeg intet Offer for for stort, naar man i den Retning kunde udrette noget.

Jeg føler mig dernæst foranlediget til at rette en Henvendelse til det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (S. Jentzen). Det er meget beklageligt, at den Side af Tinget tager saaledes paa dette Forslag, ikke blot her i Salen, men ogsaa ude i Pressen. Det er for øvrigt mærkeligt, at saa snart der fra anden Side gøres noget i Retning af at mildne den Bitterhed, der findes i saa mange smaa Hjem, og lette Livsvilkaarene for de mest fortrykte i Samfundet, saa falder den socialdemokratiske Side over os med næsten ukendt Bitterhed. Jeg erindrer saaledes om, hvorledes de faldt over Ulderdomsforsørgelsen som noget, der ikke var værd at agte, eller hvorledes de faldt over den Maade, hvorpaa Husmandsrejserne foretoges i Fjor. Her ligger atter et Forslag til Gavn for de smaa i Samfundet, og man ser dem nu falde over det med samme grumme Bitterhed som tidligere. Det var næsten, som man fra den Side bedst kunde arbejde, naar man holdt den Misfornøjelse, den Bitterhed, der desværre findes alt for meget af, ved lige. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det er det, man ønsker, naar man ser saaledes paa Sagen. Det ærede Medlem kom dernæst med nogle Dplysninger, som afsolut trænge til nærmere Undersøgelse, fordi de ere i den Grad misvisende, at Landbruget ikke kan tie stille til, at de fremkomme her i Tinget. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds udtalte som sin Mening — jeg skal ikke trætte Tinget paa denne Tid med lange Citater af hans Ud-